

време на Фердинанд не ще да е била чужда и мисълта да покаже по един твърде осезателен начин на Австро-Унгария ролята, която той може да играе на Балканите и чрез това да предизвика едно по-голямо внимание и по-голяма благосклонност към себе си от страна на виенското правителство, което не веднаж бе отказало да задоволи дори неговите суетни желания и да го награди с австрийското Златно руно. Това бе същата, вече изпитана, тактика на Фердинанда, която той бе практикувал десет години по-рано, за да издействува припознаването си от Русия и Европа. Но независимо от ползата, която той би извлекъл от този митнически съюз, последният в нищо не го отклоняваше от предназначения му път и с нищо не пречеше на преследваните от него планове. Напротив, при един такъв съюз Сърбия би станала много по-зависима икономически от България, отколкото България от Сърбия. В такъв един митнически съюз България би играла първенстващата роля, тя би имала предимството, както поради по-голямата обширност на своята територия, тъй и поради по-голямото число на своето население, а най-вече поради притежаването от нея на две морски дебушета, през които се отваряше по-къс и свободен път за сръбската търговия към Турция и европейските пазари.

Ето защо първото от по-крупно значение събитие в политиката на Фердинанда, след като той закрепил положението си на българския трон и след като се почувствува пълновластен разпоредител с вътрешната и външна политика на България — сключването на Сръбско-българския митнически съюз — не само не трябва да се счита като едно временно изоставяне на преследваните от него лични и династически цели, като едно отклонение от неговите завоевателни планове, а само като из-